
[2021-6 i 7-RE](#)

Causa 2021-6 i 7-RE

(*Barbolla Barbero c/ Principat d'Andorra*)

Números de registre: 20-2021 i 22-2021. Recursos d'empara

Aute del 17 de febrer del 2021

BOPA núm. 25, del 24 de febrer del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atesos els escrits presentats i registrats al Tribunal Constitucional, els 21 i 22 de gener del 2021, respectivament, per la representació processal del Sr. Sergi Barbolla Barbero, mitjançant els quals interposa sengles recursos d'empara contra els autes de la Batllia de Guàrdia del 18 de desembre del 2020 (núm. 0000584/2020, dictat a les 18.00 h, i núm. 0000585/2020, dictat a les 21.15 h, respectivament) de denegació *a limine* de la petició d'*habeas corpus*, i contra els autes del Tribunal de Corts del 24 de desembre del 2020, desestimant els recursos d'apel·lació formulats contra els anteriors (núm. 6000095/2020 i núm. 6000094/2020, respectivament), per una presumpta vulneració dels drets a la llibertat i al procediment constitucional, reconeguts a l'article 9 de la Constitució en concordança amb les disposicions de la Llei transitòria de procediments judicials, i dels drets a la jurisdicció, a un procés degut, a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li les resolucions impugnades, que declari les vulneracions al·legades i que acordi la posada en llibertat del recurrent. També sol·licita que, d'acord amb l'article 36.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, s'oficiï al Servei de Policia perquè certifiqui quan i on es va custodiar el recurrent el 18 de desembre del 2020. Així mateix, demana que mentre es tramita aquest procediment s'acordi la llibertat provisional del recurrent, mantenint les condicions prèviament establertes abans de revocar-se la seva llibertat;

Vista la Constitució, especialment els articles 9, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Considerant que, d'acord amb l'article 34.3 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, es podrà decidir en qualsevol moment de la tramitació acumular varis assumptes en un de sol per raó d'identitat o semblança d'objecte, el Tribunal Constitucional acorda acumular els recursos d'empara 2021-6-RE i 2021-7-RE, atribuint la ponència al magistrat que li correspon el primer recurs pel torn

---

rotatori establert.

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 28 de novembre del 2020, la batlle instructora va dictar un aute mitjançant el qual reformava l'aute de processament del Sr. Sergi Barbolla Barbero per un delictes major d'introducció i de possessió de droga tòxica marihuana en gran quantitat, això com per una contravenció penal continuada de consum, i substituïa la mesura de presó provisional acordada el 10 de maig del mateix any, per la mesura de llibertat provisional condicionada a determinades obligacions.

1.2. Arran del recurs d'apel·lació interposat pel Ministeri Fiscal contra aquesta mesura, el 18 de desembre del 2020, el Tribunal de Corts va revocar mitjançant aute la llibertat provisional del Sr. Sergi Barbolla Barbero, i aquell mateix dia, la batlle instructora va executar aquest aute i va decretar la presó provisional del processat.

1.3. En el moment de la notificació d'aquesta darrera decisió al processat i al seu advocat, aquest, a les 15.43 h, va manifestar verbalment davant la batlle instructora i la secretària judicial, la seva voluntat d'interposar *habeas corpus*.

1.4. El 18 de desembre del 2020, a les 18.00 h, el batlle de guàrdia va dictar un aute en què decidia denegar *a limine* la petició d'*habeas corpus* formulada per l'advocat del Sr. Sergi Barbolla Barbero sense escoltar les seves al·legacions, atès que la presó provisional havia estat decretada judicialment i que no s'apreciava cap vulneració de drets, ni cap defecte ni incompliment de les formalitats i dels requisits legals d'aquest procediment.

1.5. En el mateix moment de la notificació de l'aute del batlle de guàrdia, la defensa del Sr. Sergi Barbolla Barbero va formular un segon procediment d'*habeas corpus*, en què al·legava que cap autoritat havia escoltat els motius pels quals havia formulat el primer *habeas corpus* i en què sol·licitava la designació d'un batlle de guàrdia diferent.

1.6. El 18 de desembre del 2020, a les 21.15 h, un batlle de guàrdia diferent va dictar un aute en què decidia denegar *a limine* la segona petició d'*habeas corpus* formulada per la representació processal del Sr. Sergi Barbolla Barbero.

1.7. La representació processal del Sr. Sergi Barbolla Barbero va interposar recurs d'apel·lació contra cada un dels autes dictats el 18 de desembre del 2020 per dos batlles de guàrdia diferents en relació amb els dos procediments d'*habeas corpus* que s'acaben de ressenyar.

1.8. Després de demanar l'abstenció de la magistrada ponent designada en fase d'apel·lació, la qual va ser estimada pel Tribunal Superior de Justícia, el 24 de desembre del 2020, el president del Tribunal de Corts va dictar sengles autes (respectivament a cada un dels procediments d'*habeas corpus* esmentats) en què desestimava els recursos d'apel·lació formulats pel processat i confirmava íntegrament les decisions d'ambdós batlles de guàrdia.

1.9. El 21 de gener del 2021, la representació processal del Sr. Sergi Barbolla Barbero va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 18 de desembre del 2020, dictat per la Batllia de Guàrdia

---

(Penal) –núm. 0000584/2020-, i, contra l'aute del 24 de desembre del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts –núm. 6000095/2020- per una presumpta vulneració dels drets a la llibertat i al procediment constitucional, reconeguts a l'article 9 de la Constitució en concordança amb les disposicions de la Llei transitòria de procediments judicials i dels drets a la jurisdicció, a un procés degut, a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.10. El 22 de gener del 2021, la representació processal del Sr. Sergi Barbolla Barbero va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 18 de desembre del 2020, dictat per la Batllia de Guàrdia (Penal) -núm. 0000585/2020-, i, contra l'aute del 24 de desembre del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts -causa 6000094/2020-, per una presumpta vulneració dels drets a la llibertat i al procediment constitucional, reconeguts a l'article 9 de la Constitució en concordança amb les disposicions de la Llei transitòria de procediments judicials.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- Pel que fa al primer recurs, la representació processal del recurrent considera que si bé es pot inadmetre a tràmit una petició d'*habeas corpus*, aquesta inadmissió no es pot efectuar mai sense haver escoltat les al·legacions del peticionari.

- Exposa les disposicions legals que configuren el procediment -article 9.3 de la Constitució i articles 5 a 14 de la Llei transitòria de procediments judicials- i considera que el primer batlle de guàrdia no les va aplicar adequadament, atès que va inadmetre *a limine* l'*habeas corpus* sense conèixer -ni per escrit, ni verbalment- els arguments que sustentaven la detenció il·legal del recurrent, simplement només tenia coneixement de la intenció del recurrent de presentar aquest procediment.

- Retreu al Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal haver validat aquesta manera de fer, considerant que el batlle de guàrdia havia motivat la seva decisió en l'examen de les actuacions realitzades, quan aquestes eren inexistents.

- L'article 9.2 de la Llei qualificada de la Justícia estableix el refús motivat de les peticions que es formulin amb abús de dret o frau de llei manifest, aquesta part considera que és el batlle de guàrdia aquell que en abús de dret fa servir la inadmissió a tràmit *a limine*, ja que aquesta part s'ha limitat a exercir el seu dret dins l'espai temporal atorgat per la llei.

- Sobre la detenció del recurrent durant la tramitació del procediment d'*habeas corpus*, considera que el Tribunal de Corts no s'ajusta a la realitat, perquè si bé no es trobava en presó, estava detingut a les cel·les de la Seu de la Justícia, custodiat per agents de policia.

- Conclou que aquesta situació ha generat la vulneració dels drets a un procés degut, a la defensa, a l'accés a la jurisdicció i a una resolució fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució. I la conseqüència d'aquesta vulneració repercuteix en el dret a la llibertat del recurrent, ja que, segons el seu parer, la detenció és il·legal des del moment en què se li ha impedit formular la seva petició de llibertat davant l'òrgan jurisdiccional competent mitjançant el procediment establert a aquest efecte a la Constitució i a les lleis aplicables.

- Pel que fa al segon recurs d'empara, al·lega que si bé en el segon procediment d'*habeas corpus* va

---

comparèixer davant del segon batlle de guàrdia, aquest també va inadmetre a *limine* la seva petició, considerant que contra la primera denegació només cabia un recurs ordinari.

- Per aquest motiu reitera que no poder comparèixer davant un organisme jurisdiccional que valori si la detenció era o no era legal, en els termes previstos a l'article 9.3 de la Constitució, suposa un incompliment que implica la vulneració del dret a la llibertat i la garantia que té tota persona detinguda (article 6 d) de la Llei transitòria de procediments judicials).

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li les resolucions impugnades, que declari les vulneracions al·legades i que acordi la posada en llibertat del recurrent. També sol·licita que, d'acord amb l'article 36.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, s'oficiï al Servei de Policia perquè certifiqui quan i on es va custodiar el recurrent el 18 de desembre del 2020. Així mateix, demana que mentre es tramita aquest procediment s'acordi la llibertat provisional del recurrent, mantenint les condicions prèviament establertes abans de revocar-se la seva llibertat.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- En el seu primer aute, el Tribunal de Corts declara que només en cas que s'incoï la causa es preveu la presència física del detingut per tal que el batlle escolti les seves al·legacions, i, per tant, a *sensu contrario*, si el batlle decideix no incoar el procediment d'*habeas corpus*, pel fet d'estar mancat de fonament, la tramitació posterior no seria imprescindible.

- Aquest procediment va ser confirmat per l'aute constitucional de l'11 de novembre del 2019, recaigut en la causa 2019-60-RE.

- En relació amb aquest cas concret, considera que l'aute d'inadmissió a tràmit a *limine* està a bastament motivat i, per tant, no està viciat de nul·litat per la manca d'incompareixença del lletrat, ja que el batlle per si mateix va analitzar la decisió que decretava la presó i va comprovar la concurrència dels requisits i de les formalitats legalment previstos.

- Destaca, finalment, que en el moment que es va formular l'*habeas corpus*, el recurrent no havia ingressat encara en presó, per consegüent, no es podia haver produït cap circumstància en la seva detenció que justificqués un incompliment de rellevància suficient per donar lloc al procediment instat.

- En el segon aute, reproduïx literalment la contesta anteriorment pronunciada, afegint únicament que no s'havia impedit en cap moment al lletrat formular un procediment d'*habeas corpus*, ja que en dues vegades en la mateixa tarda es va recollir la seva petició verbal, es va traslladar a l'autoritat judicial competent, que la va resoldre en dret i per escrit, resolucions ambdues motivades; i conclou que no s'ha de confondre el dret a instar un procediment amb el dret d'abusar del mateix de manera il·limitada o d'obtenir una resolució favorable als seus interessos.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El demandant d'empara presenta dos escrits sensiblement iguals, mitjançant els quals interposa dos recursos davant aquest Tribunal Constitucional en els quals al·lega substancialment que li ha estat impedit formular dos procediments d'*habeas corpus* que va voler instar el 18 de desembre del

---

2020 a les 15.43 h, el primer, i a les 17.05 h, el segon. No es pot posar cap objecció a aquesta decisió de part, però una vegada examinats els dos escrits, els procediments que els originen i les actuacions de les quals porten causa, és procedent acordar la seva acumulació per l'absoluta identitat de subjectes, objecte i causa, encara que l'element temporal difereixi per un breu espai de temps.

3.2. L'objectiu i la finalitat comuns dels dos recursos d'empara és la posada en llibertat immediata del recurrent, i, el seu fonament és la suposada vulneració del dret fonamental a la llibertat pel que respecta a ambdós recursos d'empara i, a més, del dret fonamental a la jurisdicció en les seves manifestacions dels drets a un procés degut, a l'accés a la jurisdicció, a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada jurídicament pel que fa al primer. Tot i que en el nostre ordenament jurídic la vulneració del dret a la llibertat i la vulneració del dret a la jurisdicció transiten per vies diferents, quan com en aquest cas, la hipotètica vulneració del dret a la llibertat té efecte amb motiu o amb ocasió de l'exercici de la funció jurisdiccional, no hi ha cap impediment a que el seu tractament constitucional sigui conjunt i pel procediment més ràpid i expeditiu.

3.3. La Constitució andorrana reconeix el valor crucial de la llibertat de la persona. L'article 6.2. disposa que "*Els poders públics han de crear les condicions per tal que la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives*"; i l'article 9.1 explicita que "*Totes les persones tenen dret a la llibertat i a la seguretat i només en poden ésser privades per les causes i d'acord amb els procediments establerts a la Constitució i les lleis*". Per consegüent, l'article 9.3 *in initio* disposa que "*La llei establirà un procediment perquè tot detingut pugui acudir a un òrgan judicial, a fi que aquest es pronunciï sobre la legalitat de la seva detenció*". Aquest procediment va ser desenvolupat en els articles 5 a 14 de la Llei transitòria de procediments judicials i complementat en diversos preceptes, singularment en l'article 24 del Codi de procediment penal. D'aquesta manera, la legislació del Principat s'adequa a les disposicions del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals (veg. especialment els articles 5 i 6) i a la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, entre les quals destaquen com a emblemàtiques les sentències del 18 de juny de 1971 (De Wilde c/ Bèlgica), del 8 de juny de 1976 (Engel i altres c/ Països Baixos), del 24 d'octubre de 1979 (Winterwerp c/ Països Baixos) i del 29 de novembre de 1988 (Brogan c/ Regne Unit). En aplicació de la legislació i de la doctrina jurisprudencial esmentades, aquest Tribunal s'ha pronunciat sobre aquesta matèria, especialment a les sentències del 7 de setembre del 2013 (causa 2013-19-RE) i del 26 de maig del 2020 (causa 2020-21-RE), així com en l'aute de l'11 de novembre del 2019 (causa 2019-60-RE).

3.4. Com resulta dels antecedents, en el cas sotmès al coneixement i a la decisió d'aquest Tribunal, el recurrent havia estat encausat en un procediment penal (causa núm. 9000021/2020), en el qual la batlle instructora havia acordat la seva llibertat provisional amb una sèrie de condicions. Interposat pel Ministeri Fiscal el corresponent recurs d'apel·lació, el Tribunal de Corts per aute del 18 de desembre del 2020 va revocar l'aute esmentat i va acordar la presó provisional de l'encausat. En execució d'aquesta darrera resolució, la batlle instructora va decretar la presó preventiva del processat, la qual li va ser notificada (vers les 15.43 h), moment en què l'advocat defensor va manifestar la seva voluntat d'interposar el procediment d'*habeas corpus*. La batlle instructora en va donar trasllat immediat al batlle de guàrdia i aquest ho va comunicar al Ministeri Fiscal. A les 18.00 h el batlle de guàrdia va dictar un aute denegant *a limine* aquesta pretensió. En l'entretant i havent tingut coneixement de la decisió del batlle de guàrdia, la representació processal del recurrent va formular (a les 17.05 h) una nova petició d'*habeas corpus* al temps que interessava que fos resolta per un batlle de guàrdia diferent, apuntant a una sol·licitud d'abstenció o de recusació que posteriorment va ser formalitzada. Aquella petició reiterada igualment va ser denegada *a limine*, per un aute (de les 21.15 h) d'un altre batlle de guàrdia amb un contingut pràcticament idèntic a l'anterior

---

aute denegatori. Contra els dos autes, confirmats posteriorment pels autes del Tribunal de Corts del 24 de desembre del 2020, es formulen els recursos d'empara que han estat acumulats.

3.5. Com ja va dir l'abans esmentada sentència d'aquest Tribunal del 7 de setembre del 2013, recaiguda en la causa 2013-19-RE, *"El sentit originari d'aquesta institució de l'habeas corpus es troba precisament en què davant d'una detenció de caràcter policial, governatiu o administratiu es posi d'immediat la persona del detingut davant l'òrgan jurisdiccional competent i a la seva disposició per tal que aquest –i no la policia o l'autoritat governativa- decideixin conforme a dret sobre la procedència o la improcedència de la seva privació de llibertat"*. El fet que en el cas examinat la privació de llibertat fos acordada per l'òrgan jurisdiccional competent i després d'haver-se seguit un extens procediment penal constitueix, encara que no un element definitiu, un principi i un nord a l'hora d'efectuar el judici de constitucionalitat. En efecte, entre les excepcions del principi d'acord amb el qual ningú pot ser privat de la llibertat que preveu l'article 5 del Conveni europeu per a la salvaguarda dels drets humans i les llibertats fonamentals, figura, amb la lletra a) la de *"si és detingut regularment després d'una condemna dictada per un tribunal competent"* i amb la lletra b) la de *"si ha estat objecte d'un arrest o d'una detenció legals per insubmissió a una decisió dictada conformement a la llei per un tribunal"*. És a dir, també una decisió judicial pot vulnerar el dret a la llibertat si no és adoptada *"regularment"* o de manera *"conforme a la llei"*. O, amb paraules de l'article 6 a) de la Llei transitòria de procediments judicials *"Es considera detingut il·legalment qui ho sigui per una autoritat, agent, funcionari o particular, sense que concorrin els supòsits legals i, fins i tot quan concorren aquests supòsits, la detenció s'hagi produït sense respectar les formalitats i requisits legals"*.

3.6. No obstant l'anterior, en el cas examinat no hi ha motius rellevants per considerar que ni l'actuació del Tribunal de Corts revocant la mesura de llibertat condicional, substituint-la per una altra de presó preventiva, ni la de la Batllia d'Instrucció, ni la de la Batllia de Guàrdia denegant a *limine* les pretensions d'*habeas corpus*, ni una altra vegada la del Tribunal de Corts, resolent els dos recursos d'apel·lació interposats per l'ara demandant d'empara, puguin ser constituïts de vulneració ni del dret a la llibertat ni del dret a la jurisdicció. El recurrent, en principi, reconeix que ha estat legalment privat de llibertat en al·legar (en el recurs 2021-7-RE) l'article 6 d) de la Llei transitòria de procediments judicials que així ho estableix, i aquesta realitat és evident atesa la resolució judicial que així ho disposa. El recurs discorre per la via de considerar que *"no li han estat respectats els drets que la Constitució i les lleis garanteixen a tota persona detinguda"* i en aquesta línia entén que les resolucions recorregudes han vulnerat el seu dret a la jurisdicció en les seves manifestacions dels drets al procés degut, a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret. Substancialment, basa la seva pretensió en el fet que el primer batlle de guàrdia va adoptar la seva decisió (núm. 0000584/2020) *inaudita parte*, és a dir, sense haver escoltat els arguments de l'agent.

3.7. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat reiteradament en el sentit que la interpretació de la legislació ordinària és competència dels òrgans que integren el poder judicial i que només ha d'intervenir quan la pretensió de la part té un indiscutible contingut constitucional. En aquest cas, la batlle instructora, els batlles de guàrdia i el Tribunal de Corts van interpretar i van aplicar la legislació constituïda per la Llei transitòria de procediments judicials i per la Llei qualificada de la Justícia (pel que fa a la denunciada vulneració del seu article 9.2) d'una forma que cal considerar correcta i no vulneradora de cap precepte constitucional, ni de cap dret fonamental. El procediment d'*habeas corpus*, per la seva pròpia naturalesa, és un procediment sumari que s'ha de tramitar amb una gran rapidesa. En aquest cas, els procediments van ser interposats verbalment per l'advocat de la persona afectada -que per tant va comptar amb la defensa professional d'un lletrat, tot i no ser preceptiva (article 9 de la Llei transitòria de procediments judicials)-; la voluntat d'instar el procediment va quedar recollida a les dues compareixences aixecades a l'efecte; els procediments van ser tramitats pels batlles de guàrdia, es va donar trasllat al Ministeri Fiscal i finalment es van

---

dictar sengles autes denegant *a limine* les pretensions formulades i, per tant, sense dictar l'aute d'incoació que preveu l'article 13 de la Llei abans esmentada. Tant els dos autes denegatoris de la incoació del procediment, com els del Tribunal de Corts, que els van confirmar, es troben degudament fonamentats en Dret sense que d'ells es desprengui cap conclusió il·lògica, arbitrària i absurda. Tots ells es basen en que la presó va ser decretada per l'òrgan judicial competent, en el marc d'un procediment tramitat conforme a la Llei i havent-se respectat les formalitats i els requisits legals. Essencialment, ens trobem en un dels supòsits anàlegs a aquells en què la doctrina clàssica entenia que *res ipsa loquitur*, en el sentit que l'òrgan judicial té a la vista tots els elements de fet i de dret que li permeten dictar, sense altre tràmit, la resolució que legalment correspon.

3.8. Per consegüent i per tots aquests motius que s'acaben d'exposar, els recursos d'empara que han donat lloc a aquesta causa acumulada, no poden ser admesos a tràmit per manca manifesta de contingut constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Acordar l'acumulació dels recursos d'empara 2021-6-RE i 2021-7-RE, presentats per la representació processal del Sr. Sergi Barbolla Barbero, atribuint la ponència al magistrat al qual corresponia el primer recurs pel torn rotatori establert.
2. No admetre a tràmit el recurs d'empara acumulat 2021-6 i 7-RE interposat per la representació processal del Sr. Sergi Barbolla Barbero contra els autes de la Batllia de Guàrdia del 18 de desembre del 2020 (núm. 0000584/2020, dictat a les 18.00 h, i núm. 0000585/2020, dictat a les 21.15 h, respectivament) de denegació *a limine* de la petició d'*habeas corpus*, i contra els autes del Tribunal de Corts del 24 de desembre del 2020, desestimant els recursos d'apel·lació formulats contra els anteriors (núm. 6000095/2020 i núm. 6000094/2020, respectivament).
3. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.
4. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 de febrer del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela

Jean-Yves Caillet

President

Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat